

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

2. De effectu sacrificij Missæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

res tradunt, quod quidem intelligi videtur de forma, qua Romana Ecclesia nunc vitur, vel aliquas præfationes addidisse, quarum tamen plures non Gelasium, sed Pelagium I. *epist. 9. decreto cauro quidem & climato se ratione dictasse*, probat *cap. inuenimus, de consecrat. dist. 1. & referunt Burchard, in Decretal. lib. 3. cap. 69. ac Petrus Crespet, in summ. eccles. discipl. verb. Præfatio*, quidquid sit non videtur ambigendum, primam institutionem, & usum ex Apostolica traditione ad nos pervenisse, cum præfationis huius extet memoria apud sanctum Cyprianum in orat. *Dominic. Immo, & sensus & multa verba* apud S. Clementem Roman. *lib. 8. constit. Apost. cap. 12. & alios Gelasio antiquiores*, vt notat Durand. *de ritibus eccles. lib. 2. cap. 30. num. 1. Vide Azor, d. p. 1. lib. 10. c. 34. q. 11. Guzman d. p. 2. cap. 8. §. 6. Hieron. Roman. lib. 4. de Republ. Christ. cap. 6. Barbosa d. tract. cap. 46.*

20. *Sanctus* vt ter in fine præfationis caneretur non ex institutione Sixti Pape I. vt referunt S. Antonin. p. 3. tit. 13. §. 4. Petr. Soto *sect. 13. de cõremon Missæ, Amalar. lib. 3. de eccles. offic. cap. 21. Microlog. de eccles. obseruat. cap. 11. Rupert. lib. 2. de diuinis offic. cap. 21. sed ex Apostolica traditione*, obseruat Nicephori *lib. 18. histor. cap. 51. & probat Durand. d. lib. 2. cap. 21. num. 27. & constat ex liturgiis ipsorum Apostolorum, præsertim ex liturgia S. Iacobi, in qua de verbo ad verbum habetur communis illa Angelorum & hominum adorandæ Trinitatis laudatio, Sanctus, Sanctus, Sanctus, &c.*

21. Canonis primus auctor non est omnibus cognitus, & communiter opinio fundata in auctoritate magni illius Gregorij I. tenet Scholasticum quandam Gregorio antiquiorem (quem quidam hominem sic nominatum, quidam Gelasium Papam, quidam Musæum Misilientem, & quidam aliquem alium interpretantur) Canonis extitisse auctorem, sed reuera cum locus S. Gregorij, vt probat Durand. *lib. 2. cap. 32. num. 6. & facile & sufficienter explicetur de sola illa ratione, que incipit, Per quem hæc omnia, absque hoc quod totum Canonem Scholastico illi tribuamus, & cum Vigilii Papa, qui per aliquot annos Gregorium Papam I. præcessit, scriptum expressè reliquerit, canonem haberi ex Apostolica traditione, vt colligitur manifestè ex Clement. Roman. Dionys. Areopag. Cypriano, Ambrosio, Augustino, aliisque antiquissimis Patribus, qui verba Canonis declararunt, etsi in illo per Romanos Pontifices aliqua quamuis pauca ad preces, non quantum ad essentialia fuerunt addita, & notarunt VValfrid. d. cap. 22. Microlog. de eccles. obseruat. c. 12. Bellarm. lib. 1. de Missa cap. 20. Et ideo sanctorum commemorationem Canonum ex Apostolica traditione, & antiquissima Ecclesie consuetudine originem traxisse dicendum est, non autem primum omnium instituisse Syriacum Papam, vt volunt Radulph. *propof. 23. & Durand. lib. 4. cap. 38. num. 1. quandoquidem talis commemorationis meminere Dionys. Areopag. de eccles. hierarch. probatur ex ipsis nominibus Sanctorum, quorum memoria in particulari fit à Romanis Pontificibus, immo à particularibus Episcopis solita fuisse addi nomina Martyrum de nouo occisorum in dicta commemoratione, & forsân in hoc aut formam, aut taxationem posuit Syriacus, & ideo huius fuit commemorationis habitus auctor. Principium orationis, Hanc igitur oblationem, vique ad verba illa, Placatus acceptus, inclusivè fuisse à Leone I. Canonis addita, asserunt Durand. *d. lib. 4. cap. 39. num. 4. Radulph. de canon. obseruat. propof. 23. Idipsum tribuunt Gelasio, Remig. de celebrat. Missæ, & Alcuin. de diuin. offic. cap. de celebratione Missarum; & finem huius orationis incip. Diesque nostros,***

&c. fuisse additum à Gregorio I. affirmant Ioann. Diacon. *lib. 2. de vita S. Gregorij cap. 18. & Beda lib. 2. histor. Angl. cap. 1. De Canone vide alia apud Guzman d. p. 2. cap. 10. Scott. de sacrific. Missæ lib. 4. cap. 8. Roman. d. lib. 4. cap. 6. Barbosa d. tract. cap. 47.*

Orationem Dominicam à Domino compositam cepit dicere in Missa S. Petrus, & deinde ceteri Apostoli. *Sot. in 4. dist. 13. q. 2. Durand. lib. 4. cap. 5. ex S. Hieronymo lib. 3. aduersus Pelag. contra Innocentium III. lib. 4. de Missa cap. 24. Rupert. lib. 2. de diuin. offic. cap. 21. Radulph. d. propof. 23. tribuentes illam S. Gregorio.*

Pacem dari in Missa Innocent. I. & Leo II. ordinauerunt, Durand. *d. lib. 4. cap. 52. Barbosa d. tract. de significatis myster. cap. 74.*

24. *Agnus Dei* vt ter à Clero & populo diceretur, Sergius Papa I. instituit, Durand. *vbi proximè cap. 54. num. 6. Scott. d. lib. 4. cap. 25. num. 1. Azor. d. lib. 10. cap. 34. q. 12. Barbosa d. tract. cap. 76.*

25. *110. Missa est.* Ex Apostolica traditione processisse constat ex Clement. Roman. *lib. 8. constit. Apostolic. cap. 15. & Cyprian. lib. de spectat. & antiquissimis liturgiis Græcorum. Barbosa de significatis mysterio, sacrif. Missæ cap. 80.*

26. *Sub speciebus panis, & vini.*] Possè Papam ex causa vrgenti concedere vt consecratio Eucharistie, & sacrificium Missæ in vna specie fiat, tenent Turcremat. *in cap. comperimus, de consecrat. dist. 2. S. Antonin. part. 3. summ. tit. 13. cap. 6. §. 1. Gabr. in Canon. Missæ sect. 13. dub. 3. Alan. lib. 2. de Eucharist. cap. 20. Azor institut. moral. p. 1. lib. 10. cap. 19. q. 2. Soar. tom. 3. in 3. part. S. Thom. disput. 43. sect. 4. vers. secunda sententia est, quos refert Monet. de commutat. vltim. volunt. cap. 4. num. 114. vbi ex Volater. lib. 7. Geographie, cap. de Saxonibus, & Onuphr. in chron. anno 1490. refert aliquando summum Pontif. dispensasse in quibusdam regionibus, vt sine vino fieret consecratio, quia vinum in eas importatum ob summam aëris frigiditatem accecit, refert etiam Fagundez in quinque Ecclesie præcepta, præcept. 1. lib. 3. cap. 5. num. 6.*

27. *Novi Testamenti Sacerdotes.*] Solum Sacerdotem esse ministrum consecrationis, docent Card. Bellarm. *lib. 4. de Euchar. cap. 16. Soar. tom. 3. dist. 6. sect. 3. Agid. de ConincK d. quest. 83. art. 1. nu. 36. Barthol. ab Angel. dial. 4. §. 287. Valer. Reginald. in praxi fori panis. lib. 2. q. 40. num. 40. Petr. de Ledesma in sum. p. 1. de Sacrament. vbi de Euchar. cap. 9. vers. primera conclusion. Bonacina de Sacramentis disput. 4. quest. 5. puncto 1. num. 1.*

28. *Nam celebrato veteri Pascha, &c.*] Sacramentum Eucharistie institutum fuisse finita cœna legali, seu cœnomiali agni, ex hoc text. colligit Hurtado de Sacram. tom. 2. tract. de Eucharist. disp. 1. diff. 10. vers. conueniunt.

29. *Et hæc quidem, &c.*] Sacrificium oblatum à Sacerdote in peccato mortali existenti prodesse, & habere suum fructum quatenus nomine Christi, & Ecclesie offertur, tenent Victor. *in summ. vbi de Eucharistia, num. 91. Miranda in manuali Prælator. tomo 1. quest. 41. art. 22. Bonacina d. disput. 4. quest. vlt. puncto 6. num. 3. Habet enim effectum & efficaciam ex opere operato, id est, independentè à bonitate offerentis, vel eius, pro quo offertur. Ita Barthol. à S. Fausto in tract. de Suffrag. lib. 1. q. 4.*

30. *Quam Dominus per Malachiam, &c.*] Sacrificium Missæ à Malachia cap. 1. prædictum esse illis verbis, *A Solis ortu, &c.* apertè docet Concil. in presenti, & ex veteribus Patribus probant Azor. *d. p. 1. lib. 10. cap. 18. quest. 7. Agid. de ConincK d. quest. 83. num. 117.*

In Cœna vltima Christus, &c. Vide Emman. de Valle de incant. & ensalmis, opusc. 1. tract. 2. cap. 11. num. 8.

De effectu Sacrificij Missæ.

C A P V T I I.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Sacrificium Missæ verè propitiatorium est ex opere operato conferens remissionem peccatorum.
- 3 Christi in sacrificio Missæ offerens.

- 4 Sacrificium Missæ aliquo modo mediatè confere primam gratiam.
- 5 Sacrificium Missæ prodest ad remittendam panam peccatorum, quæ antea erant remissa.

6 Sacri-

- 6 Sacrificium Missæ conducit vehementer ad remissionem, condonationemque peccatorum mortalium.
- 7 Sacrificium Missæ pro mortuis offerendum, & qualiter eis inuare possit.
- 8 Qualiter Missa an equaliter prosit defunctis, remissiuè.

- 9 Sacrificium Missæ exhibet leuamen, & subsidium aliquod certum pœnarum ijs, qui sunt in Purgatorio.
- 10 Missas, vel officium defunctorum potest quis in humanis sibi celebrari facere.
- 11 Fideles maiora beneficia sibi comparant, si Missas curent sibi celebrari dum viuunt.

ET quoniam in diuino hoc Sacrificio, quod in Missa peragitur, idem ille Christus continetur, & incruentè immolatur, qui in ara Crucis semel seipsum cruentè obtulit, docet sancta Synodus, a Sacrificium istud verè propitiatorium esse, & per ipsumque fieri. vt si cum vero corde, & recta fide, cum metu, & reuerentia, contriti, ac pœnitentes ad Deum accedamus, misericordiam consequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno. ^a Huius quippe oblatione placatus Dominus gratiam, & donum pœnitentiæ concedens, crimina, & peccata, etiam ingentia, dimittit. ^b Vna enim eademque est hostia, idem nunc offerens Sacerdotum ministerio, qui seipsum tunc in Cruce obtulit sola offerendi ratione diuersa. Cuius quidem oblationis, cruentæ, inquam, fructus per hanc vberimè percipiuntur: tantum abest, vt illi per hanc quouis modo derogetur. Quare non solum ^c pro fidelium viuorum peccatis, pœnis, satisfactionibus, & alijs necessitatibus, ^d sed & pro defunctis in ^e Christo nondum ad plenum purgatis, ritè iuxta Apostolorum traditionem, offertur.

^a August. de ciuitate Dei lib. 10. c. 10.

^b Intra fest. 25. in princ.

- 1. Vide Balduin. iun. super opera controuers. Bellarm. p. 2. lib. 4. cap. 5. Agid. de Coninck de Sacram. tom. 1. q. 83. num. 107. latè Valer. Reginald. in præxi fori pœnit. lib. 29. à num. 149. Bonacina de Sacram. d. disp. 4. q. ult. puncto 3. Fraxinell. de Sacram. obligat. sect. 3. prænot. 4. §. 2. Moitel. in summ. Theolog. moral. tract. 3. cap. 1. §. num. 27.
- 2. a Sacrificium istud verè propitiatorium, &c.] Vide Origen. in cap. 23. Leuit. S. Augustin. in quest. super Leuit. lib. 3. cap. 57. tomo 4. S. Gregor. lib. 4. dialog. capit. 58. & homil. 37. in Euangelia. Ambros. lib. 1. offic. 48. Paul. Layman in summa Theologia moralis lib. 5. de Sacramentis tract. 5. cap. 1. num. 4. Azor. institutionum moralium p. 1. lib. 10. cap. 20. à princip. Balduin. iun. d. cap. 5. à princip. Cardinal. Bellarm. lib. 2. de sacrificio cap. 4. Valent. tomo 2. disp. 6. quest. 11. puncto 1. §. 19. Melch. Cano de locis theologic. lib. 12. cap. 23. num. 9. Agid. de Coninck dicta quest. 83. à num. 109. Cordub. lib. 2. quest. quest. 3. notabil. 4. Pagnin. Gaudent. de dogmatibus, & ritibus veteris Ecclesie, cap. 52. Fagundez in quinque Ecclesie præcepta, præcept. 1. lib. 3. cap. 1. num. 16. Petr. de Ledema in summa part. 1. de Sacrament. vbi de Eucharistia, cap. 17. conclus. 8. Ioann. de Lugo de Sacramentis tomo 1. tract. de Eucharistia disp. 19. sect. 9. num. 133. cum seqq. Torreblanca de iure spirit. lib. 2. cap. 8. num. 22. cum seqq. Hurtado de Sacramentis tomo 2. tract. de sacrific. Missæ disp. 1. difficult. 1. 5. Fraxinell. de Sacram. obligat. sect. 3. prænot. 4. §. 2. num. 2. vbi sic ait. Licet enim immediatè, & per se peccata mortalia illorum non delect pro quibus offertur, expiati tamen mediatè, & per aliud, id est, per penitentiam, quam à Deo impetrat, & peccata venialia delet, immediatè quidem in iustis hominibus, qui aliquo modo ipsi offerunt, vel curant vt ipsum offeratur, alioquin Missa esset minoris fructus, quam sacramentalia, vt aqua benedicta, &c. quod est inconueniens. In iustis autem, qui nullo modo offerunt, quando pro eis offertur, venialia extinguit mediatè, id est, per Missam donum à Deo eis impetratur, quo peccata venialia detestantur, vel aliquod aliud remedium adhibent ad peccata venialia delenda institutum. de quo etiam Hurtado de Sacram. tom. 2. tract. de sacrificio Missæ disp. 3. diffie. 2. in princ. dum docet virtute sacrificij Missæ etiam remitti peccata venialia quoad culpam, & intelligit particulam, etiam, de qua in præfenti, supponere etiam minima, & minima peccata dimitti; & deinde disputat, an remittantur immediatè, an mediante impetratione auxiliorum?
- 3. b Per ipsumque fieri, &c.] Christum esse offerentem in sacrificio Missæ, per hunc text. docet Hurtado d. tract. de sacrific. Missæ disp. 2. diffie. 1. in princ. vbi etiam disputat, quomodo Christus offerat, an per seipsum proximè, & immediatè, an vè remotè tantum, & mediantibus Sacerdotibus? Scott. lib. 2. de sacrific. Missæ, cap. 3. Vazq. disp. 22. §. c. 1. Ioan. de Lugo de Sacram. tom. 1. tract. de Euchar. disp. 19. sect. 6. num. 19.
- 4. c Et gratiam inueniamus, &c.] Sacrificium Missæ aliquo modo mediatè conferre primam gratiam, quate-

nus scilicet Deus intuitu sacrificij tribuit auxilium ad contritionem, qua remittitur peccatum mortale, docent Soar. tom. 3. disp. 79. sect. 3. concl. 4. Azor. d. cap. 20. q. 2. Vazq. 3. part. disp. 22. §. c. 2. num. 10. Fraxinell. d. prænot. 4. §. 2. num. 3. Agid. de Coninck d. q. 83. dub. 8. Valer. Reginald. in præxi fori pœnit. lib. 29. num. 151. Bonacim. d. puncto 3. num. 3. Hurtado d. tract. de sacrific. Missæ disp. 3. diffie. 3. dum dicit augmentum gratiæ habitualis esse effectum sacrificij Missæ, si pro iustis offeratur, & hoc immediatè Barthol. à S. Fausto in tract. de Suffrag. lib. 1. q. 51.

d Vna eademque hostia, &c.] Vide Paul. Comitot. respons. moralium, lib. 1. quest. 42. Fagundez in quinque Ecclesie præcepta, præcept. 1. lib. 3. cap. 2. num. 6.

e Pro viuorum peccatis, & pœnis.] Sacrificium Missæ prodesset ad remittendam pœnam temporalem debitam propter culpas remissas, tenent Nugn. quest. 83. art. 1. §. in 2. part. dub. 4. Soar. disp. 79. sect. 6. Azor. d. cap. 20. quest. 5. Vazq. in 3. part. disp. 228. cap. 4. num. 26. Fr. Ludouic. Miranda dicta quest. 41. artic. 11. in princip. Fraxinell. dicta prænotat. 4. §. 2. num. 4. & §. 11. num. 2. Bonacim. d. disp. 4. quest. ult. puncto 3. num. 8. Filiuc. tract. 5. num. 64. cum seqq. Homobon. de Bonis de examine eccl. tract. 4. cap. 12. quest. 107. vers. quarta. Ioan. de Lugo d. disp. 19. sect. 9. num. 153. cum seqq. Hurtado d. tract. de sacrific. Missæ disp. 3. diffie. 4. vbi in princip. per hunc text. docet virtute sacrificij Missæ pœnam temporalem existentem post remissionem culpæ immediatè remitti certò & infallibiliter, iustis tam viuus, quam defunctis, & diffie. 5. dicit sacrificium Missæ non tantum prodesset ad impetrationem auxiliorum ad vincendas tentationes, & ad perseverandum in gratia, & ad alia bona spiritalia, quibus egemus, vt ad gloriam perueniamus, sed etiam ad impetrationem bonorum temporalium.

Et veterius sacrificium Missæ conducere vehementer ad remissionem, condonationemque peccatorum mortalium, non mediatè quidem, & ex opere operato, id est, non impetrando immediatè, & ex se, & vi sua ex operato hanc primam gratiam, & remissionem peccatorum ijs, qui in peccato mort. existunt, & impij sunt, sed impetrando illis auxilia opportuna, & donum contritionis, quibus sufficienter disponantur ad hunc effectum, resoluunt Couart. in cap. alma mater, p. 1. §. 5. num. 6. Cordub. lib. 1. q. 3. Henric. lib. 9. c. 5. in princip. Soar. tom. 3. in 3. p. disp. 79. sect. 3. vers. dico quarto, Fagundez d. præc. 1. lib. 4. cap. 2. n. 15. Barthol. à S. Fausto tract. de Suffrag. lib. 1. q. 51. vbi quod effectus sacrificij Missæ est conferre veniam peccatorum, quam quis consequitur obtinendo à Deo auxilium, quo excitatus sua peccata legitime detestatur, & primam gratiam obtinet. Vtrum saltem peccata venialia ex opere operato sacrificium Missæ remittat agentibus, & condonet, vide eundem Fagundez d. lib. 4. cap. 4.

f Sed & pro defunctis.] Missæ sacrificium pro mortuis offerendum, & qualiter eis inuare possit, docent Cardinal. Bellarm. controuers. 3. de Missa lib. 2. cap. 7. Henric. in summa lib. 9. de Missa, cap. 16. §. 1. Azor. d. lib. 10. cap. 22. quest. 4.

quest. 4. et 10. Petr. Soto de Eucharist. lect. 7. Casal lib. 2. de sacrific. c. 8. Card. Bellarm. lib. 2. de Missa cap. 4. et 7. Valer. Reginald. d. lib. 29. num. 132. et 153. versic. in vita. Molfes. in summ. Theologie moralis. tract. 3. cap. 8. num. 79. Stephan. Durant. de ritib. Eccles. lib. 2. cap. 43. Petr. de Ledesma in sum. p. 1. de Sacram. vbi de Eucharist. cap. 17. concl. 21. Fr. Ludou. Miranda d. q. 41. art. 5. concl. 4. et 7. Bonacin. d. disp. 4. q. ult. puncto 4. num. 3. Iul. Laur. de Iubil. et indulgent. p. 2. c. 30. à num. 101. Fagandez in quinque Ecclesia precepta. prec. 1. lib. 3. c. 11. num. 3. cum seqq. et lib. 4. cap. 1. nu. 18. Torreblanc. de iure spirit. lib. 2. c. 8. à num. 28. Ego ipse in collect. ad cap. cum creatura 11. num. 2. de celebr. Missar.

8. An autem quilibet Missa equaliter prosit defunctis? vide Barthol. a S. Fausto de Suffrag. lib. 1. q. 59. vbi resoluit ex opere operato, id est, quantum ad valorem sacrificij oblati, quamlibet Missam equaliter defunctis prodesse, id est, ita valere Missam de Sancto, puta de sancto Carolo, vel de B. Virgine, vel de feria pro defunctis, sicut Missa de Requie: ratione verò operis operantis, id est, ratione precum, & orationum, quæ in Missa dicuntur ad hunc effectum plus valere defunctis Missam de Requie, quam quamlibet aliam Missam, & q. 60. resoluit Missam dicendam in Altari privilegiato pro defunctis necessario non debere esse de Requie.

9. Et ijs, qui sunt in Purgatorio gratia Dei, & charitate præditis (cum nondum terminum, ac triumphum gloriæ sint adepti, & exinde ad militantem Ecclesiam pertineant) temper aliquod certum pœnarum leuamen, & subsidium Missam exhibere, sans probabilius & piè do-

cuerunt S. Thom. in 4. dist. 45. quest. 2. art. 3. ad 3. Petr. Sot. lect. 7. ad Euchar. Damaf. Lindan. lib. 4. Panopl. cap. 51. Stanisl. Hof. in Confess. cap. 41. Couar. in cap. alma mater p. 1. §. 5. num. 11. Azor. d. cap. 22. quest. 10. Soar. d. disp. 79. sect. 10. quos refert & sequitur Fraxinel. d. prenot. 4. §. 11. num. 2.

An autem quis in humanis possit sibi celebrari facere Missas, vel officium defunctorum? Affirmat Zerol. in praxi Episcop. p. 2. verb. Missa §. 10. Dummodo non dicantur orationes, quæ demonstrant aliquem iam mortuum, me citato in hoc loco Homobon. de Bonis de examine eccles. tract. 4. c. 14. q. 127.

Vnde aduertit Fraxinel. d. prenot. 4. §. 3. in princ. fideles maiora beneficia sibi comparare si Missas curent sibi celebrari dum viuunt, quam si eas post mortem sibi insituant. Nam Missæ pro aliquo dictæ post mortem solum satisfactoriæ sunt pro pœnis, quas animæ luunt in Purgatorio, at in vita pro aliquo celebratæ non solum satisfactoriæ sunt, sed etiam propitiatoriæ, meritoria, & impetratoriæ, & sic iuuant in vita, & post mortem, immo tanta esse possunt sacrificia in vita alicuius oblata, vt totam pœnam, quæ illi in Purgatorio debebatur, expient, ac deleant, ita vt ille decedens cœlum statim consequatur, & ita appositissime dicit D. Gregor. lib. 4. Dialog. cap. 58. Tuior est via vt bonum quod quisque post mortem suam sperat agi per alios, ipse dum viuunt per se; beatius quippe est libenter exire, quam post vincula libertatem querere. Vide Homobon. de Bonis d. tract. 4. cap. 14. quest. 128.

Sacerdos in Missa sacrificio, &c.] Vide Sot. in 4. dist. 13. quest. 1. art. 1. Ludouic. Miranda d. tom. 1. quest. 41. art. 2.

Quòd Sacrificium Missæ soli Deo offertur.

C A P V T III.

August. de civitate Dei lib. 8. c. 27.

ET quamuis^a in honorem, & memoriam Sanctorum nonnullas interdum Missas Ecclesia celebrare consueverit, non tamen illis sacrificium offerri docet, sed Deo soli, qui illos coronauit, vnde nec Sacerdos dicere solet, Offero tibi sacrificium Petre, vel Paule, sed Deo de illorum victorijs gratias agens, eorum patrocinia implorat, vt ipsi pro nobis intercedere dignentur in cœlis, quorum memoriam facimus in terris.

Vide Homobon. de Bonis de examine eccles. p. 1. tract. 4. c. 14. q. 112. Missam dici de Sancto, non quod offeratur, sed vt inuocetur, colatur, & honoretur specialiter, & ad gaudium quoddam accidentale, quatenus Sanctus gaudet honore, qui in sui memoriam Deo exhibetur. tradunt Heniquez in summ. lib. 9. c. 14. §. 2. Azor. in sum. Theolog. moralis. tract. 3. cap. 15. p. 1. lib. 10. cap. 22. quest. 5. Card. Bellarm. lib. 2. de Missa cap. 8.

Fr. Ludou. Miranda in man. Prælat. tom. 1. quest. 41. artic. 5. concl. 6. Soar. tom. 3. disp. 78. sect. 3. Agid. de Coniug. de Sacrament. tom. 1. quest. 83. art. 1. dub. 9. num. 158. quos refert Bonacin. de Sacrament. disp. 4. quest. ult. puncto 4. num. 8. Scort. de sacrific. Missæ lib. 2. cap. 13. Ludou. de Ponte de perfect. tom. 4. tract. 2. cap. 1. Molfes. in sum. Theolog. moralis. tract. 3. cap. 15. num. 14. Homobon. de Bonis citato loco.

De Canonis Missæ antiquitate, & auctoritate.

C A P V T IV.

ET cum sancta sanctè administrari conueniat, sitque hoc omnium sanctissimum sacrificium, Ecclesia Catholica vt dignè reuerenterque offerretur, ac perciperetur, sacrum Canonem multis ante sæculis instituit, ita ab omni errore purum, vt nihil in eo contineatur, quod non maximè sanctitatem, ac pietatem quandam redoleat, mentesque offerentium in Deum exigat. Is enim constat cum ex ipsis Domini verbis, tum ex Apostolorum traditionibus, ac Sanctorum quoque Pontificum pijs institutionibus.

Vide Vigil. Papam epistol. 2. quæ est ad Eleutherium, in qua scriptum reliquit Canonem haberi ex Apostolorum traditione, Gabr. in Canonem Missæ, V Valrid. de rebus Ecclesie cap. 22. Microlog. de ecclesiastic. obseruat. cap. 12. Cardin. Bellarm. lib. 1. de Missa cap. 20. Stephan. Durant. de

ritibus Ecclesie lib. 2. cap. 32. num. 6. Serran. in exposit. Missæ sacrosanctæ p. 2. num. 16. Balduin. iun. super opera controuers. Bellarm. p. 2. lib. 4. cap. 9. à princip. & præcipue in vers. porò Canon. Ioann. de Lugo de Sacramentis, tomo 1. tract. de Eucharist. disp. 19. sect. 10. num. 177.

Quaratione ceremoniæ, vestes, & alia, quæ ad Missam attinent, statuta sint.

C A P V T V.

August. lib. 3. de lib. arb. c. 10. humana autè anima,

CVmque^a natura hominum ea sit vt non faciliè queat sine adminiculis exterioribus ad rerum diuinarum meditationem sustolli propterea pia mater Ecclesia ritus quosdam, vt scilicet quadam summissa